

RAZVOJ DUGOTRAJNE OPSKRBE USLUGAMA (SOCIJALNE SKRBI): LJUDI I PROCESI – EKSPERIMENT

Vito Flaker, Mateja Nagode, Andreja Rafaelič i
Nataša Udovič
Fakulteta za socialno delo, Univerza v
Ljubljani, 2011., 372 str.

Knjiga predstavlja suvremeni stručni, ali i nadasve topao, ljudski odgovor na mnoga pitanja koja su izazovi sustavima socijalne skrbi širom Europe uslijed demografskih promjena, ekonomske krize, migracija i drugih aktualnih i intenzivnih procesa te njihovih posljedica na život ljudi.

Osim konkretnih rješenja temeljenih na rezultatima istraživačkog projekta opisanog u knjizi te dugotrajnom praktičnom i istraživačkom iskustvu autora, knjiga je izuzetno vrijedan doprinos raspravi o novim načinima organiziranja usluga i skrbi za korisnike sustava socijalne skrbi i izvan njega. Autori ističu nužnost uspostavljanja drugačijeg sustava koji će u fokusu imati pravo korisnika da, koliko god je to moguće, zadrži utjecaj nad svojim životom, smanji rizik ovisnosti o različitim institucijama, odlučuje o sebi čak i u situacijama kada ostaje sam i nemoćan te postaje «predmet» dugotrajne tuđe skrbi.

Uz bogato teorijsko utemeljenje, opis zakonskog, društvenog i političkog konteksta Republike Slovenije, te prikaz aktualnih situacija u sustavima socijalne skrbi nekih drugih zemalja, u knjizi su prikazani rezultati pilot projekta pod naslovom «Individualiziranje financiranja usluga socijalne skrbi», naručenog od Ministarstva rada, obitelji i socijalne skrbi Republike Slovenije 2003. godine. Nakon opsežnih priprema i mnogobrojnih poteškoća, projekt je zaživio tek 2006. godine, kada se ukupno 16 korisnika uspjelo uključiti u sustav individualnog financiranja. Svrha ovog akcijskog istraživanja bila je testirati metodu individualiziranog i neposrednog financiranja usluga s ograničenim brojem korisnika, opazajući pri tome učinke tih postupaka na kvalitetu života korisnika, izbore i troškove usluga.

Osim uobičajenog uvodnog poglavlja te popisa literatura i indeksa autora i pojmova, knjiga je podijeljena na 5 poglavlja: **Ljudi, Procesi, Eksperiment, Sustav, Između priča i prijedloga.**

Poglavlje **Ljudi** sastoji se od životnih priča 16 korisnika uključenih u ovaj projekt. U svakoj pojedinoj priči opisane su okolnosti u kojima su korisnici živjeli prije uključivanja u projekt, individualni ciljevi koje su sebi postavili u okviru projekta u različitim područjima života (stambena situacija, prihodi, kontakti s drugima, svakodnevni život, važni životni događaji, institucionalna iskustva, poteškoće, osamostaljivanje i pripadanje), te životne promjene i učinci sudjelovanja u projektu na osobnoj razini.

U poglavlju **Procesi** detaljno je opisana metoda individualnog planiranja i provođenja usluga, uz obrazloženje njenog značaja, načela i prikaza primjera. Naročiti značaj ovog poglavlja je u tome što daje konkretne prijedloge uvođenja ovog postupka u sustav te opise i obrazloženja «paketa usluga» temeljenih na ovoj metodi.

Slijedi poglavlje **Eksperiment** u kojem su na zanimljiv i čitatelju pristupačan način prikazani tijek i organizacijska struktura projekta. U poglavlju **Sistem** razrađeno je pitanje troškova, planiranja kao i ograničenja provođenja i organiziranja dugotrajne opskrbe uslugama socijalne skrbi, uz predstavljanje obilježja dvaju osnovnih modela: modela osiguranja i modela integracije.

U zaključnom poglavlju **Između priča i prijedloga** pored rasprave o sistemskim promjenama pri uvođenju dugotrajne opskrbe uslugama kao odgovora na aktualnu krizu, autori iznose i konkretne prijedloge temeljene na rezultatima provedenog istraživanja. Glede razvojne uspješnosti, autori iznose bojazni o «nepopularnosti» projekta uslijed neprestanih izazova s kojima su se susretali, a zbog kojih je i sama ideja o neposrednom i individualnom financiranju došla na «loš glas», što je pak neopravdano zasjenilo sve njegove pozitivne učinke i inovativnost. Projekt u cijelosti autori ocjenjuju uspješnim, kako iz perspektive učinaka koje je sudjelovanje u projektu imalo na korisnike, tako iz perspektive razumijevanja sustava socijalne skrbi i logike njegovog djelovanja.

Razvoj dugotrajne opskrbe uslugama...

Knjiga predstavlja iznimno korisno štivo za stručnjake sustava socijalne skrbi, ali i za sve one koji se bave profesionalnim pomažućim radom izvan sustava te za one koji imaju ključnu ulogu u donošenju odluka o planiranju, organiziranju i provođenju usluga socijalne skrbi.

Priredila: Kristina Urbanc

